

De DXer en de Contester

De DXer en de Contester: wie zijn ze, wat drijft hen? Het zou een mooie episode uit Jambers kunnen zijn waarbij Paul Jambers in hoogsteigen persoon op zoek gaat naar de ziel van de HF operator. Geef nu toe: je moet toch een beetje gek zijn om plezier te vinden in het dagen maar vooral nachten lang op DX te jagen. En is het wel gezond om 48 uur lang, de klok rond, aan een contest deel te nemen? DXers en testers: ze gebruiken dezelfde frequentiebanden en hetzelfde materiaal, maar toch zijn het in principe twee verschillende soorten binnen het ras van de radioamateurs.

Allereerst is er de HF DXer. De DXer is een jager. De HF banden zijn het bos, de transceiver en de antenne zijn wapens. De DXer is constant op zoek naar wild. Een nieuw land contacteren is altijd een belevenis. En stel je voor dat dit land nu net een onbewoond eilandje is, ergens ver weg in de Stille Oceaan, waar het laatste decennium geen radioamateur meer is geweest. Wel, dit is de ultieme bevrediging van het jagersinstinct van de DXer. Zijn droom is immers elk land ter wereld minstens één keer te "werken". Nu ja, "land" is in deze materie een relatief begrip. De DXer deelt de wereld niet op in politieke entiteiten, maar wel in zogenaamde DXCC's. Wat is dat nu voor een beest? De ARRL, de Amerikaanse tegenhanger van de UBA, heeft een lijst opgesteld met daarop alle landen van de wereld, een hele resem eilanden en ook nog wat speciale locaties zoals Vaticaanstad. Deze lijst heet de DXCC lijst. Alle gebieden op deze lijst worden door de DXer een "DXCC" genoemd. Wie minstens honderd van de meer dan driehonderd DXCCs op deze lijst heeft gecontacteerd, en hiervan ook een QSL kaart als schriftelijk bewijs kan voorleggen, kan aanspraak maken op het felbegeerde DXCC award. Dit diploma verklaart

ook de naam: DXCC staat voor DX Century Club. De honderd QSL kaarten maken je lid van het grootste DX broederschap ter wereld.

Maar daar stopt het natuurlijk niet. De eerste honderd DXCCs zijn gemakkelijk te werken en de QSL kaarten komen dan ook vlotjes binnen. Eens de kaap van de 200 voorbij, moet de DX jager zijn strategie aanpassen. Het bos intrekken en er op los schieten, dat verliest zijn charme en is niet meer effectief. Nee, de DXer wordt op dit moment een sluipschutter. En de talrijke DX-bulletins en websites worden zijn telescopisch vizier. Neem nu het eiland Peter The First aan de zuidpool. Er zijn in het verleden slechts twee expedities van radioamateurs op dit eiland geweest, de laatste in 1994. Er hebben al meer mensen in de ruimte gevlogen dan dat er mensen op Peter The First zijn geweest. En net nu, in het voorjaar van 2005, zal een expeditie van achttien radioamateurs op het onbewoonde eiland landen om er twee weken lang de rol van opgejaagd wild te spelen voor tienduizenden DX jagers over de hele wereld. De DXers zijn hun wapens al klaar aan het zetten. Er zullen er ongetwijfeld zelfs tussen zitten die er een weekje verlof voor hebben genomen. Stel je voor dat je deze kans mist en nog eens tien jaar lang moet wachten om deze DXCC van de lijst te schrappen en de QSL kaart als een trofee aan de muur te hangen...

Nu moet het allemaal niet zo extreem zijn. Een doorsnee DXer is ook al blij als hij enkele verafgelegen stations in zijn logboek kan noteren. Als favoriete hapjes op het menu van de DXer noteren we: Japan, Australië, Nieuw-Zeeland en in mindere mate want makkelijker te werken: de Verenigde Staten. En als de propagatie echt niet meezit, dan is een Europees contact ook goed, want een DXer zou geen DXer zijn als hij niet op regelmatige basis een QSO'tje maakt.

De DXer als jager moet naast een grote dosis geluk ook een neus hebben voor goede timing. Je kan de exotische eilandjes maar contacteren als je in je shack zit op het moment dat het DX station besluit hetzelfde te doen. Dat is nu een groot verschil met de contester. Wat is dat eigenlijk; een

contester? Wel, dat is het specimen van de radioamateur dat deelneemt aan contests. Contest is het Engelse woord voor wedstrijd. Wanneer je een radioamateur hoort praten over een "contest", bedoelt hij dus een wedstrijd. Het competitieve aspect van onze hobby; het is des mensen. Toen de eerste oermens een steen weg wierp, stond er ongetwijfeld een tweede oermens op die dezelfde steen nog verder wou gooien. De competitie, het prestigieuze, de wet van de sterkste. In onze hobby is het niet anders. Bijna elk weekend is er wel een contest, de ene al groter en belangrijker dan de andere. Deze belangrijkheid bepaalt ook meteen het aantal deelnemende stations. Contests worden op enkele uitzonderingen na, allemaal gehouden tijdens weekends. Logisch eigenlijk: in de week heeft niemand tijd om een dag of zelfs twee dagen uit te trekken voor het radioamateurisme. In het weekend is dit wel mogelijk.

Zoals we de DXer hebben vergeleken met de jager in het bos, kunnen we de contester best vergelijken met een Formule 1 piloot, waarbij de HF banden het racecircuit zijn. De regel is simpel: de beste piloot met de beste auto en motor wint de race. Wel, de beste operator met het beste station zal doorgaans de contest winnen. We laten hier wel de factoren geluk en propagatie buiten beschouwing. Elk station heeft van zowel geluk als propagatie evenveel, of even weinig, het is maar hoe je het bekijkt... Maar wat zijn nu de wedstrijdelementen? Wel, een contest is zoals de 24 uur van Le Mans. Het is een uithoudingsrace, of is het een afvallingsrace? Een grote contest duurt 24 uur, de grootste wedstrijden onder de radioamateurs duren zelfs acht-en-veertig uur! Ja, achtenveertig, u hoort het goed! Wie wil winnen, heeft er dus alle belang bij om de volledige tijd van de wedstrijd in de shack te zitten en zoveel mogelijk QSO's proberen te maken. Stel je voor dat Schumacher tijdens de belangrijkste Formule 1 race van het seizoen even stopt om een dutje te doen... Op deze manier bouwt hij nooit het palmares waar hij nu fier kan op zijn. Vandaar dat fervente contesters de hele contest lang in de stoel zitten, proberen zoveel mogelijk verbindingen te maken. En dat is nu de essentie van een contest onder radioamateurs: wie kan in een gegeven tijdspanne het meeste

verbindingen maken? Elke contest heeft ook zijn eigen bijzondere karakter. In onze eigen UBA contest moeten deelnemers zoveel mogelijk ON stations en de verschillende Belgische provincies contacteren. De ARRL DX contest concentreert zich dan weer op de Staten van Amerika en Canadese provincies, en de WPX contest maakt het mogelijk om op exotische en speciale prefixen te jagen. Tja, eigenlijk zijn DXers en contesters dus toch niet zo anders: beiden jagen naar andere stations.

We kunnen zelfs nog een stapje verder gaan. DXers en contesters leven zelfs in perfecte symbiose met elkaar. Ze hebben elkaar zelfs nodig. De contester heeft de DXer nodig, en vice versa. We weten dat de DXer zijn log wil vullen met rare en ver afgelegen landen. De contester echter verkiest dikwijls kwantiteit boven kwaliteit en wil gewoon zoveel mogelijk stations werken. Om deze wisselwerking ten volle te benutten, zijn er veel contesters die een zogenaamde "contest DXpeditie" op poten zetten. Dit wil zeggen dat ze ergens op een bijzondere locatie een conteststation opbouwen, bijvoorbeeld in de Caraïben. Hierdoor krijgen ze een beetje een bijzondere status bij de DXers, die tijdens de contest dit station willen contacteren. Het gaat immers om een DXCC die niet heel zeldzaam is, maar toch niet elke dag te horen is. En een extra voordeel voor de DXer: de thuisbasis van de contestoperator ligt meestal in een land met een goed QSL bureau. De QSL kaart zal er zeker en vast komen en dus BINGO! Alweer een trapje hoger op de DXCC ladder. De interesse van de DXers die massaal het contest station zullen roepen, is tevens een zegen voor de contester: hierdoor is hij zeker van een constante stroom van antwoordende stations gedurende het contestweekend, en dit op alle banden. Hierdoor maakt hij meer verbindingen en stijgt zijn score, zodat hij wellicht winnaar wordt of misschien zelfs het huidige wereldrecord verbreekt? En lukt het deze keer niet, dan zullen we volgende keer een grotere antenne plaatsen, en meer vermogen gebruiken. Net zoals de ingenieurs van Ferrari constant Schumachers racewagen verbeteren, zodat hij volgende keer weer wereldkampioen is.

Ook al ben je geen bezeten contester, ook al ben je geen DX jager, het loont zeker en vast de moeite om regelmatig je transceiver eens af te stemmen op een van de HF banden. Vooral tijdens contesten zijn er dikwijls mooie verbindingen te maken, zelfs al heb je maar een klein tot gemiddeld station. De grote kanonnen in de contest hebben genoeg antennewinst om jouw signaal uit de ether te plukken. En vergeet niet dat voor hen elk station telt, dus ook dat zwakke ON station. Je hoeft helemaal geen grote yagi antenne te hebben op twintig meter hoogte. Onderschat simpele en goedkope antennes zoals de verticale en de dipool niet. Ze kunnen je veel DX QSOs bezorgen, als je maar in je shack zit en je transceiver aanzet. Kijk dus eens op de UBA website wanneer de volgende contest is, en werk zo aan je DXCC score. Maar pas op: voor je het weet, heeft het radiovirus je te pakken, en dan staan wij niet in voor de gevolgen.

73 en DX, en tot in de contest!

Franki ON5ZO

Geschreven voor ON4UB,
clubstation van de UBA,
in februari 2005.

